

EL COL·LECCIONISME DE TEMÀTICA TERRASSENCA (161) TÈXTIL (65). ELS ESCURSELL, MONTANÉ I AMORÓS (1)

Avui tractarem d'unes famílies de fabricants (Escursell, Montané i Amorós) que, gràcies a la singularitat d'un dels seus productes (el teixit de ris) van tenir certa notorietat. Així, la creació de l'empresa amb què arrencarem aquest estudi la podem trobar en les ressenyes dels historiadors locals que han tractat la indústria (Ragon, Ventalló i Vintrolà, i Castells). Tots diuen que el 15 de setembre de 1897 la raó social **Escursell i Montané** va instal·lar al Vapor Monset una de les primeres

FÀBRICA N.º Norte, 95
DE
TOALLAS RUSAS

Junta 23 de Octubre de 1901.
Sr. D. Ygnacio Ferris Debe:
Escursell y Montané

Capçalera d'una factura d'Escursell i Montané (1901)

fàbriques de tovalloles russes de l'Estat espanyol. Formaven aquesta societat Roc Escursell i Montori i el seu cunyat Joan Montané i Botifoll. Escursell, viatjant, venia d'origen humil (el seu pare era jornaler del camp) i la seva coneguda afició a la disbauxa, quan sortia de viatge, no va ser obstacle perquè ostentés càrrecs, com el de comptador de l'Institut Industrial el 1913 i 1914, el de vocal de la primera junta d'*El Amigo del Enfermo* el 1901 i el de vicepresident de la Comunió Tradicionalista de Terrassa el 1910. Escursell, germà del popular director de cors Josep Escursell més conegut per Pepet Campaner, es casà dues vegades. La primera el 1895 amb Rosa Montané i Botifoll i el 1910, en segones núpcies, amb Carme Vallhonrat i Comerma, filla del fabricant de gènere de punt i dirigent carlí Gaietà Vallhonrat i Ballber, amb qui, com ja vam explicar a les separates 114-116, havia estat soci en la indústria de gènere de punt Sañé Germans i Vallhonrat S. en C. Montané era també d'origen humil (el seu avi era carreter i el seu pare teixidor). La seva mort a Bilbao el 1903, quan viatjava, va imposar canvis socials. El 25 d'agost d'aquell any, Escursell i Montané va ser substituïda per **Escursell i Cia.**, formada per Roc Escursell, Margarida

Font i Rojas, natural de Gràcia i vídua de Joan Montané, i els dos fills menors d'aquesta, Joan i Josep Montané i Font. En la direcció de l'empresa intervenia també un clergue, mossèn Josep (Guardiet?) que va ser acusat des de la revista sindicalista *Germinal* (núm. 20 de 23/XII/1905) de "tenir quasi només criatures a la fàbrica i projectar fer-les treballar fins a les 10 de la nit". Escursell i Cia., que en aquella època també fabricava drils i altres articles de cotó, va guanyar medalles d'or en l'Exposició Regional Gallega de 1909 i en l'Exposició Nacional de València de 1910. També va participar en la de Buenos Aires de 1911 i

en d'altres. Santiago Morera i Ventalló que anys després seria professor i director de l'Escola d'Enginyers de Terrassa, va dirigir la fàbrica des de 1909, quan només tenia 20 anys, fins al 1914. El 14 de febrer de 1913, Joan Montané, complida ja la majoria d'edat, va ser nomenat

Tarçeta comercial d'Escursell i Cia.

gerent de la societat. La mort de Roc Escursell el 28 de setembre de 1915 va comportar novament canvis socials que es van formalitzar el 22 de juliol de 1918. En aquesta data es va crear **Montané i Cia S. en C** en substitució d'Escursell i Cia. Els socis col·lectius eren Joan Montané, que seria nomenat gerent, i la seva mare Margarida Font, i els comanditaris Antònia Escursell i Rodó, cosina segona de Roc Escursell, i Josep Montané i Font, aquest encara menor d'edat. Uns mesos després, l'1 de març de 1919, es va nomenar apoderat Francesc Montané i Botifoll, un teòric de teixits, oncle dels germans Montané Font i germanastre del seu pare.

Poc temps després, concretament el 23 d'abril següent, creava una altra societat comanditària, **Amorós i Cia. S. en C**, amb 9.000 pessetes de capital. La van formar per terceres parts, Francesc Montané, Jaume Amorós i Grau i la societat Montané i Cia, S. en C. Amorós va cedir a la nova societat la indústria de gènere de punt que havia creat uns tres anys abans. L'objectiu d'Amorós i Cia. era la venda d'articles de llana, apart de continuar la de gèneres de punt de Jaume Amorós, encara que aquesta última activitat es va abandonar al cap d'uns quants anys.

(Continuarà)

RAFEL COMES